

Musiikin laajan oppimäärän

OPPIAINEIDEN YLEISET SISÄLLÖT JA TAVOITTEET

Opetussuunnitelman liite

Hyväksytty 14.6.2022
Opetuslautakunta

Sisällysluettelo

1. Oppiaineiden yhteiset tavoitteet	1
2. Hahmotusaineet	2
2.1. Perusopintojen opintojaksot	
2.2. Syventävien opintojen opintojaksot	
3. Harmonikka	4
3.1. Tavoitteet	
3.2. Harmonikansoittajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
4. Huilu	7
4.1. Tavoitteet	
4.2. Huilistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
5. Kitara	9
5.1. Tavoitteet	
5.2. Kitaristien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
6. Klarinetti	12
6.1. Tavoitteet	
6.2. Klarinetistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
7. Kontrabasso	14
7.1. Tavoitteet	
7.2. Kontrabasistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
8. Lyömäsoittimet	17
8.1. Tavoitteet	
8.2. Lyömäsoittajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
9. Piano	19
9.1. Tavoitteet	
9.2. Pianistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	

10.	Saksofoni	22
10.1.	Tavoitteet	
10.2.	Saksofonistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
11.	Sello	24
11.1.	Tavoitteet	
11.2.	Sellistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
12.	Sähköbasso	27
12.1.	Tavoitteet	
12.2.	Sähköbasistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
13.	Vapaasäestyspainoitteinen piano	30
13.1.	Tavoitteet	
13.2.	VAPS-pianistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
14.	Vaskipuhaltimet: trumpetti, käyrätorvi, baritonitorvi, pasuuna ja tuuba	33
14.1.	Tavoitteet	
14.2.	Vaskipuhaltajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
15.	Viulu ja alttoviulu	35
15.1.	Tavoitteet	
15.2.	Viulistien ja alttoviulistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	
16.	Yksinlaulu	38
16.1.	Tavoitteet	
16.2.	Laulajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt	

1. Oppiaineiden yhteiset tavoitteet

Taulukossa mainitut tasokohtaiset osaamistavoitteet ovat kaikille oppiaineille yhteisiä tavoitteita. Yksinlaulun ollessa oppilaan pääaineena on perusopintojen suoritettavia tasoja kaksi, PO 1 ja PO 2. Yksinlaulun PO 2 vastaa sisällöltään muiden instrumenttien PO 2 ja PO 3 tasojen tavoitteita.

Osaaminen	PO 1: <i>Alkeet ja perusteet</i>	PO 2: <i>Perustaitojen hallinta</i>	PO 3: <i>Kehittyvä muusikko</i>	Syventävät opinnot: <i>Itsenäistyvä muusikko</i>
Instrumentin hallinta	Oppilas tutustuu oman instrumenttinsa perusteisiin ja omaksuu hyvän soittoasennon periaatteet. Hänellä on käytössään hyvät ja rauhalliset harjoitteluolosuhteet asianmukaisine soitintarvikkeineen.	Soittoasento vakiintuu ja instrumentin hallinta mahdollistaa monipuolisemman ohjelmiston.	Tekninen osaaminen syvenyy edelleen.	Osaaminen mahdollistaa itsenäisen musiikin harrastamisen ja antaa valmiudet oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen.
Oppimaan oppiminen ja harjoittelu	Oppilas-opettaja-suhde rakentuu ja kotiharjoitteluun muodostuu rutiini yhteistyössä perheen kanssa.	Harjoitteluun tulee lisää oma-aloitteisuutta ja tavoitteellisuutta.	Oppilas kykenee arvioimaan omaa oppimistaan ja löytämään oikeat harjoittelumetodit. Kotiharjoittelu lisääntyy.	Tavoitteiden asettaminen ja niiden eteen työskentely on itsenäistä ja itseohjautuvaa. Oppilasta kannustetaan aktiiviseen jaideoivaan rooliin opinnoissaan.
Musiikin hahmottaminen ja musiikillinen ajattelu	Musiikin luku- ja kirjoitustaidon alkeet tulevat tutuksi.	Oppilas syventää ja monipuolistaa musiikin luku- ja kirjoitustaitojaan sekä tuntee musiikin perusrakenteita.	Oppilas tulkitsee itsenäisesti musiikin merkitsemistapoja ja hahmottaa musiikillisia rakenteita.	Oppilas käyttää kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan oman muusikkoutensa kehittämisessä.
Kuuntelu-, yhteis- musisointi- ja yhteistyötaidot	Oppilas opettelee musisoimaan ryhmässä ja kuuntelee musiikkia oppimisen tukena.	Oppilas aktivoituu konserttikuilijana ja harjoittelee yhteissoittoa erilaisissa kokoonpanoissa.	Oppilas osaa kuunnella ja muokata omaa musisointiaan osana soivaa kokonaisuutta. Oppilas pyrkii hyödyntämään kuulemaansa omien taitojensa kehittämisessä.	Monipuoliset yhteismusisointitaidot syvenevät ja oppilas kykenee itsenäiseen harjoitteluun ryhmän jäsenenä. Oppilas on aktiivinen musiikinkuuntelija ja käy itsenäisesti konserteissa.
Musiikin esittäminen ja ilmaisutaidot	Oppilas tutustuu musiikin esittämiseen ja harjoittelee esiintymistilanteita. Oppilas kokeilee kappaleen tulkintaa ja ilmaisemista.	Esiintymistilanteiden hallinta vahvistuu. Lavakäytöksen osa-alueet tulevat tutuiksi. Oppilas osaa ohittaa virheet ja tarvittaessa mukautua musiikkiin.	Musiikin tulkinta monipuolistuu ja ilmaisu on elävää. Oppilas hallitsee erilaisia esiintymistilanteita ja tuntee omat vahvuutensa.	Oppilas käyttää musiikkia rohkeasti ilmaisuvälineenään. Esiintyminen tuottaa onnistumisen iloa ja ikimuistoisia kokemuksia.
Omien musiikillisten ideoiden toteutus	Oppilas tutustuu instrumenttiinsa improvisointitehtävien ja leikin avulla.	Oman instrumentin hallinta mahdollistaa improvisoinnin laajentamisen ja musiikkiin eläytymisen.	Oppilas kykenee tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja. Improvisointia, soitusta ja sävellystä harjoitellaan monipuolisesti oppilaan kiinnostuksen mukaan.	Oppilasta kannustetaan omiin musiikillisiin kokeiluihin (esim. sovitukset, sävellykset ja improvisaatio) mahdollisuuksien mukaan erilaisia työvälineitä soveltaen.

2. Hahmotusaineet

2.1. Perusopintojen opintojaksot

Musiikin perusteet 1 (MuPe 1)

- notaatio: g- ja f-avain, nuottien ja oktaavialojen tunnistaminen alueella c-c³
- rytmi, tahtilajit: 2/4, 3/4, 4/4 ja nuottiarvot: 1/1 – 1/16, pisteellinen 1/2 ja 1/4
- sävellajit ja asteikot (duurit ja luonnollinen molli kahteen ylennys- ja alennusmerkkiin asti)
- intervallit (priimi – oktaavi ilman laatua)
- harmonia (alustava tutustuminen duuri – mollikolmisointuihin)
- musiikin muodot (säe: käytännön musisoinnin kautta)
- terminologia
- musiikkitietous (alustavasti elävän musiikin esimerkkien kautta)
- säveltapailu (melodia- ja rytmitapailua sekä melodia- ja rytmisanelua, duuri- ja mollikolmisointujen kuuntelua)

Musiikin perusteet 2 (MuPe 2)

- notaatio (nuottien ja oktaavialojen tunnistaminen alueella C – c⁴)
- rytmi (tahtilajit: 3/8 ja nuottiarvot: pisteellinen 1/8)
- sävellajit ja asteikot (duurit ja mollit neljään ylennys- ja alennusmerkkiin asti sekä mollien luonnollinen, harmoninen ja melodinen muoto)
- intervallit (priimi – oktaavi: suuret ja pienet sekä puhtaat, vähennetyt ja ylinousevat)
- harmonia (kääntämättömät kolmisoinnut: duuri, molli, vähennetty ja ylinouseva)
- musiikin muodot (pienmuodot alustavasti kuulohavainnon kautta)
- terminologia ja musiikkitietous
- säveltapailu (melodia- ja rytmitapailua ja melodia- ja rytmisanelua sekä duuriasteikkoisten intervallien ja kääntämättömien kolmisointujen tunnistaminen)

Musiikin perusteet 3 (MuPe 3)

- notaatio (nuottien ja oktaavialojen tunnistaminen alueella C₂ – c⁵, kaksoisylennykset ja -alennukset)
- rytmi (tahtilajit: 6/8, trioli ja alustavasti duoli, kvartoli, kvintoli ja sekstoli)
- sävellajit ja asteikot (kaikkien duurien ja mollien etumerkinnot, kromaattinen asteikko ja alustava tutustuminen moodeihin eli kirkkosävellajeihin)
- intervallit (priimi - desimi laatuineen)
- harmonia (kolmisoinnut laatuineen ja käännöksineen, kääntämätön nelisointu, sointuasteet duurissa ja mollissa, sointujen funktiot)
- musiikin muodot (tutustuminen pienmuotoihin lausekkeen laajuudessa)
- terminologia
- säveltapailu (melodia- ja rytmitapailua sekä melodia- ja rytmisanelua, intervallien ja sointujen tunnistaminen)

Yleinen musiikkitieto, perusopinnot

- tutustuminen sinfoniaorkesteriin ja sen soittimiin
- tyylikaudet renessanssi, barokki, klassismi, romantiikka ja 1900-luvulta tähän päivään)
- tutustuminen keskeisiin teoksiin ja säveltäjiin
- terminologia

2.2. Syventävien opintojen opintojaksot

Säveltapailu, syventävät opinnot

- duuri- ja molliasteikkoihin perustuvat melodiat laulaen ja kirjoittaen
- modaaliset sekä yksinkertaisempia muunnesäveliä sisältävät melodiat laulaen ja kirjoittaen
- rytmitapailua ja – sanelua MuPe 3:a vaativammin (triolit, kolmi- ja viisivaihtoiset rytmit)
- asteikot (duuri, molli, kirkkosävellajit, pentatoninen- ja kokosävelasteikko)
- intervallien (priimi – desimi laatuineen) laulamien ja tunnistaminen kuulemalla
- harmonia (kolmisointujen ja dominanttiseptimisoinnun käännösten sekä vähennetyt septimisoinnun tunnistaminen kuulemalla)
- erilaisten kadenssien (laajennettu sointuvalikoima MuPe 3:een nähden) tunnistaminen

Musiikin teoria, syventävät opinnot

- notaatio (sävelten ja oktaavialojen tunnistaminen myös c-avaimilla, alustava tutustuminen uuden musiikin notaatiotapoihin)
- rytmi (kaikki nuottiarvot ja tauot, kaikki tahtilajit ja poikkeusjakoiset rytmit)
- sävellajit ja asteikot (moodit, pentatoniset asteikot, oktattoninen asteikko)
- intervallit (priimi – tredesimi laatuineen ja käännöksineen)
- harmonia (kolmi- ja nelisoinnut käännöksineen, muunnesoinnut, kadenssityypit, modulaatiot, hajasävelet)
- muotoanalyysi (pienmuodot sikermän laajuudessa)
- musiikkiakustiikan perusteet
- terminologia

Yleinen musiikkitieto, syventävät opinnot

- soittimet ja orkesterit
- musiikin rakenteet (musiikin peruselementit, pienmuodot, sonaatti, rondo, fuuga)
- musiikin tyylikaudet säveltäjiin (keskiajasta tähän päivään)
- musiikin tulkitsijat (kuuluisat instrumentalistit, laulajat ja kapellimestarit)

Harmoniaoppi

- sointumateriaalin yhdistäminen (äänenkuljetus) ahtaassa ja hajallisessa asettelussa numeroidun basson avulla kirjoittamalla ja soittamalla
- käytettävä sointumateriaali (kolmisoinnut ja – nelisoinnut käännöksineen, dominanttinoonisointu, muunnesoinnut, diatoninen modulaatio)

3. Harmonikka

3.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Palkeen käytön oppiminen, sormien monipuolinen käyttö, artikulaation ja dynamiikan alkeet (esim. legato ja staccato/ piano ja forte), fraseerauksen alkeet
- Nuotinluvun, säestämisen, säveltämisen ja improvisoinnin ja kuulonvaraisen soittamisen alkeet

Sisältö:

- Erityylyisiä kappaleita (ohjelmistoa kolminkertainen määrä näyttöön nähden)
- Yhteismusisointia
- Neljä asteikkoa, murretut 1. asteen kolmisoinnut
- Prima vista-harjoittelua (yksiääninen, g-avaimelle kirjoitettu)

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Opitaan uusia soittotapoja (mm. yhden sävelen toisto eri sormilla, pariäänit)
- Hyvä, rento soittotapa löytyy
- Nuotinluku- säestys-, sävellys- improvisointi- ja kuulonvaraisen soittamisen taidot kehittyvät.
- Musiikin ilmaisutaidot kehittyvät, opitaan toteuttamaan dynamiikan vivahteita, tempon hallintaa ja fraseerausta.
- Tutustutaan eri aikakausien tyyleihin

Sisältö:

- Erityylyisiä teoksia (ohjelmistoa kolminkertainen määrä näyttöön nähden)
- Yhteismusisointia
- 12 asteikkoa yhden oktaavin alueelta, 1. asteen murretut kolmisoinnut ja oktaaviasemassa soitettu I-V-I- sointulopuke
- prima vista-harjoittelua (helppo kahdella kädellä soitettava tehtävä)
- Säestämistä harjoitellaan eri sävellajeissa I, IV ja V- sointuasteilla.

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- Erilaisten tekniikoiden hallinta onnistuu. Nopeat juoksutukset, trillit, tremolot, etuheleet, vibrato ja paljetremolo osataan.
- Soittoasennon tarkkailu ja korjaus onnistuu, koko keho mukana soitossa
- Nuotinlukutaito vahvistuu, kuulonvarainen soittaminen onnistuu, oppilas kykenee tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- Luottamus ja rohkeus omaan tulkintaan löytyy
- Eri tyylikausien piirteiden toteuttaminen soitossa
- Agogiikan hallinta ja erilaiset artikuloitavat onnistuvat

Sisältö:

- Monipuolinen ohjelmisto erityylisiä teoksia (ohjelmistoa kolminkertainen määrä näyttöön nähden)
- Yhteismusisointia
- kaikki duuri- ja molliasteikot kahden oktaavin alueelta (voidaan harjoitella legato, portato ja staccato-kosketuksin), 1. asteen murtokolmisoinnut, I-IV-V-I-sointulopuke oktaavi-asemassa
- Prima vista-tehtäviä (polyfoninen 2-ääninen tehtävä ja homofoninen tehtävä)

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Vahva ja monipuolinen soittimen osaaminen
- Opitaan kiinnittämään huomiota soiton laatuun, järkevään sormijärjestykseen sekä fraseeraukseen ja artikulointiin
- Vahva oma tulkinta, musiikin hengittäminen, eri tyylien sisäistäminen, laajan ohjelman hallinta, keskittyminen, tunteiden hallinta, ohjelmiston suunnittelu
- Opitaan ottamaan vastuuta ja keskustelemaan muiden muusikoiden kanssa yhteisestä tulkinnasta

Sisältö:

- Monipuolinen ohjelmisto (erityylisiä teoksia oppilaan kiinnostuksen mukaisesti)
- Kamarimusiikkia
- Kaikki asteikot kolmen oktaavin alueelta, (voidaan harjoitella legato, portato ja staccato-kosketuksin), 1. asteen murtokolmisoinnut, kolmisoinnut käännöksineen
- Prima vista-tehtäviä (polyfoninen 2-ääninen tehtävä ja homofoninen tehtävä)

3.2. Harmonikansoittajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Kaksi erityylistä kappaletta ja virtuoositeos

Perusopintojen taso 2

- Kolme erityylistä kappaletta ja virtuoositeos

Vapaa säestys

- Näyttö tehdään 2 näytön jälkeen ennen 3 näyttöä
- Viiden tai kuuden erityylisten kappaleen valmistettu ohjelmisto. Melodian voi soittaa tai laulaa toinen henkilö. Kappaleet osataan säestää eri sävellajeissa I-IV-V-sointuastein.

Perusopintojen taso 3

- Monipuolinen 4 teoksen ohjelmisto, johon sisältyy virtuoositeos, sarjamuotoinen teos ja aikamme musiikkia tai harmonikalle sävellettyä musiikkia.
- Näyte paljetremolosta, mikäli ei sisälly näytön teoksiin.

Syventävät opinnot

- Oppilas suunnittelee monipuolisen konserttiohjelmiston, joka sisältää 5 erityylistä teosta, mielellään myös kamarimusiikkia.

4. Huilu

4.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

- Oppilas oppii huolehtimaan sekä soittimestaan että nuoteistaan.
- Oppilas opettelee tasaista puhallusta ja soittamaan useita ääniä yhdellä hengityksellä.
- Oppilas oppii perusnyanssit eli äänenvoimakkuuden vaihtelut.
- Tutustutaan perussykkeeseen.
- Tutustutaan sävellajeihin ja aloitetaan niiden harjoittelu.
- Oppilas soittaa monipuolisesti pieniä kappaleita.
- Harjoitellaan erilaisia artikulaatitapoja (staccato, portato, legato).
- Tutustutaan prima vista -soittoon ja transponointiin.

Perusopintojen taso 2

- Oppilas oppii virittämisen perusteet.
- Oppilas pyrkii toteuttamaan soitossaan musiikillisia sisältöjä esim. nyanssit, aksentit, esitysmerkinnät.
- Syvennetään sävellajien, transponoinnin ja prima vista -soiton osaamista.
- Laajennetaan äänialaa useamman oktaavin alueelle.

Perusopintojen taso 3

- Tutustutaan tuplakielen ja vibraton käyttämiseen.
- Pyritään hengitystekniikan kehittämiseen niin, että se mahdollistaa vaativampien kappaleiden luontevan fraseerauksen.
- Oppilas etsii soittimestaan eri sointivärejä.
- Laajennetaan edelleen äänialaa ja sävellajien tuntemusta.
- Harjoitellaan entistä laajempia kappaleita eri tyyllilajeissa.

Syventävät opinnot

- Oppilaan äänenlaatu on tasainen ja puhdas ja soinnin väri säilyy samankaltaisena koko äänialan läpi.
- Fraseeraus on luontevaa ja artikulaatio selkeää ja oppilas tuntee eri musiikkityyleille tyypilliset artikulaatitavat.
- Oppilas syventää edelleen teknistä ja musiikillista osaamistaan eri sävellajeissa ja hallitsee isoja kokonaisuuksia.

4.2. Huilistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

Tasolta toiselle siirtyminen:

Kun opettaja toteaa oppilaan omaksuneen riittävän monipuolisesti opetussuunnitelman tavoitteissa mainittuja taitoja ja kun

- oppilaan harjoittelema ohjelmisto on laaja ja monipuolinen ja se sisältää erilaisia etydeitä ja kappaleita vähintään 10 molempia
- oppilas on esiintynyt vähintään neljä kertaa, joista yhdessä on soittanut kaksi kappaletta

Perusopintojen taso 2

Tasolta toiselle siirtyminen:

Kun opettaja toteaa oppilaan omaksuneen riittävän monipuolisesti opetussuunnitelman tavoitteissa mainittuja taitoja ja kun

- oppilaan harjoittelema ohjelmisto on laaja ja monipuolinen
 - etydeitä, joista osa mielellään uusissa sävellajeissa, vähintään kymmenen
 - kappaleita, joista osa mielellään moniosaisia, vähintään kymmenen
- oppilas on esiintynyt vähintään neljä kertaa, joista yhdessä on soittanut kolme kappaletta

Perusopintojen taso 3

Tasolta toiselle siirtyminen:

Kun opettaja toteaa oppilaan omaksuneen riittävän monipuolisesti opetussuunnitelman tavoitteissa mainittuja taitoja ja kun

- oppilaan harjoittelema ohjelmisto on laaja ja monipuolinen
 - etydeitä, joista osa mielellään uusissa sävellajeissa ja tahtilajeissa, vähintään kymmenen
 - kappaleita, joista osa mielellään moniosaisia, vähintään kymmenen
- oppilas on esiintynyt vähintään neljä kertaa, joista yhdessä on soittanut kolme kappaletta, joista yksi mielellään moniosainen

Syventävät opinnot

Oppilas suunnittelee opettajan kanssa yhteistyössä haluamansa kaltaisen konsertin tai muulla tavalla toteutettavan lopputyön.

5. Kitara

5.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Näppäilytekniikan ja äänenmuodostuksen perusteiden hallinta
- Helppojen otteiden hallinta I asemassa
- Kyky soittaa melodiaääni selkeästi säestyksellä erottuen
- Kyky virittää kitara
- Nuotinlukutaito I asemassa
- Tutustuminen kitaraan säestyssoittimena

Sisältö:

- Tasonmukaisten kappaleiden soittaminen
- Arpeggio- ja sointuharjoitukset
- Tirando- ja peukaloharjoituksia
- Melodia/säestysharjoituksia sekä asteikkoja ja kolmisointuja
- Nuotinlukuharjoituksia
- Helppoja säestysharjoituksia näppäillen ja kompaten
- Viritysharjoituksia
- Yhteissoitto ja esiintymiset

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Näppäilytekniikan edelleen kehittäminen
- Sointujen soiton perusteiden hyvä hallinta
- Helppojen asemanvaihtojen sekä barre- ja puolibarreotteiden hallinta
- Legatosoiton perusteiden hallinta
- Nuotinluvun perushallinta I-V asemassa
- Asteikkojen (2 oktaavia) ja kadenssin I-V-I hallinta ilman bareotteita tavoitteiden mukaisissa sävellajeissa
- Taito saada luonteva balanssi melodia- ja säestysäänten välille
- Taito virittää kitara itsenäisesti
- Taito säestää helppoja sointuja käyttäen

Sisältö:

- Tasonmukaisten kappaleiden soittaminen
- Asteikko-, arpeggio-, tirando/apoyendoharjoituksia
- Helppoja legatoharjoituksia
- Prima-vistatehtäviä
- Sointu- ja asemanvaihtoharjoituksia
- Melodia/säestysharjoituksia, asteikkoja ja kadensseja
- Säestyskappaleita
- Yhteissoitto ja esiintymiset

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- Perusnäppäilytekniikan ja -äänenmuodostuksen hallinta
- Otetekniikan monipuolinen hallinta
- Nuotinlukutaidon ja koko otelaudan käytön perushallinta
- Hyvä viritystaito
- Tutustuminen eri tyylikausiin
- Pienimuotoisten teosten muodon hallinta
- Fraseerauksen hallinta
- Sävellajien hallinta
- Säestystehtävien hallinta sointumerkeistä
- Kamarimusiikkiohjelmistoon tutustuminen
- Kitarahjelmistoon tutustuminen

Sisältö:

- Eri tyylikausia edustavien sävellysten soittaminen
- Monipuolista näppäilytekniikkaa, äänenmuodostustapaa ja asemanvaihtoa sisältävien teosten, etydien ja harjoitusten soittaminen
- Tekniikkalajeja mm. legato, vibrato, ornamentteja, staccato, pizzicato, luonnolliset huiluäänet
- 6-kielen D-viritys
- Asteikot (2 oktaavia) ja kadenssi I-IV-V7-I kaikissa sävellajeissa
- Säestys- ja yhteissoittokappaleiden soittaminen
- Esiintyminen

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Ohjelmiston edellyttämien soittotekniikoiden ja tyyliuuntien hallinta
- Kyky itsenäiseen musiikin kuunteluun sekä analyytiseen sävellysten opiskeluun
- Monipuolinen soittotapojen hallinta
- Laajamuotoisten teosten muodon hallinta
- Kyky luontevaan ja vivahteikkaaseen fraseeraukseen
- Kyky itsenäiseen säestystyöskentelyyn

Sisältö:

- Monipuolinen, perustekniikkaa vahvistava ja syventävä ohjelmisto
- Tyyliuuntien opiskelu kuuntelemalla ja ohjelmistoa soittamalla
- Erilaisia soittotapoja ja tekniikkalajeja mm. glissandot, rasguedo ja oktaavihuiluäänet
- Renessanssiluutun fis-viritys. D-G-viritys
- Ohjelmistonmukaisten syklisten, laajamuotoisten teosten analysointi ja opiskelu
- Säestyskappaleiden ja kamarimusiikkiteosten soittaminen
- Esiintyminen

5.2. Kitaristien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Neljä tason mukaista kappaletta.
- C-, G-, F- ja E-duurit. a- ja e-mollit. Asteikot kaksi oktaavia. I-V7-I kadenssit.
- Prima vista.
- Asteikot, kadenssit ja prima vista esitetään omalle opettajalle.

Perusopintojen taso 2

- Viisi tason mukaista kappaletta.
- C-, D-, G-, A- ja B-duurit. h-, c- ja d-mollit. Asteikot kaksi oktaavia. I-IV-V7-I kadenssit.
- Prima vista.
- Asteikot, kadenssit ja prima vista esitetään omalle opettajalle.

Perusopintojen taso 3

- Kuusi tason mukaista kappaletta.
- Kaikki duuri- ja molli asteikot kaksi oktaavia. I-IV-V7-I kadenssit.
- Prima vista.
- Asteikot, kadenssit ja prima vista esitetään omalle opettajalle.

Syventävät opinnot

- Neljä tason mukaista kappaletta. Yksi laajamuotoinen kappale.
- Kaikki duuri- ja molliasteikot kolme oktaavia. I-IV-V7-I kadenssit.
- Prima vista.
- Asteikot, kadenssit ja prima vista esitetään omalle opettajalle.

6. Klarinetti

6.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

- Oppilas tuntee soittimen rakenteen ja osaa tehdä puhdistustoimenpiteet
- Oppilas oppii hyvän soittoasennon
- Oppilas tekee harjoitteita, jotka tukevat ansatsin eli huuliotteen kehittymistä
- Tutustutaan perussykkeeseen
- Oppilaan kanssa tehdään sävelkorvaa kehittäviä harjoituksia
- Tutustutaan asteikkoihin ja aloitetaan niiden harjoittelu
- Soitetaan helppoja kappaleita sisältäen perustekniikoita ja rytmikuvioita
- Oppilas osallistuu monipuolisesti yhteismusisointiin esim. säestystunneilla, pienryhmissä, orkesterissa tms.

Perusopintojen taso 2

- Oppilas pyrkii toteuttamaan soitossaan musiikillisia sisältöjä esim. nyanssit, aksentit ja esitysmerkinnät
- Jatketaan asteikkoharjoittelua
- Soitetaan jo hieman laajempia kappaleita, jotka sopivalla tavalla tukevat oppilaan kehitystä mm. soittokestävyudessa ja keskittymiskyvyssä
- Säännöllinen ja monipuolinen yhteissoitto tukee oppilaan soittoharrastusta

Perusopintojen taso 3

- Oppilas kontrolloi soittoasentoaan ja pyrkii poistamaan kehostaan soiton aikana muodostuvia jännitteitä
- Kotiharjoittelu on säännöllistä, monipuolista ja tavoitteellista. Oppilas huolehtii siitä, että harjoittelu tukee hyvällä tavalla soiton eri osa-alueita.
- Tavoitteena on, että soittoharrastuksesta tulee oppilaan "oma juttu"
- Oppilas ymmärtää ansatsin merkityksen ja pyrkii hyvään ja helppoon äänenmuodostukseen
- Artikulaatioiden käyttö monipuolistuu

Syventävät opinnot

- Äänenlaatu on tasainen ja puhdas
- Soinnin väri säilyy samankaltaisena koko äänialan läpi
- Artikulaatio on selkeää ja oppilas hallitsee eri musiikkityyleille tyypilliset artikulaatiotavat
- Oppilas syventää edelleen teknistä ja musiikillista osaamistaan ja hallitsee isoja kokonaisuuksia
- Improvisointitaitoja käydään läpi oppilaan oman kiinnostuksen mukaan

6.2. Klarinetistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Perusopintojen taso 2

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Perusopintojen taso 3

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Syventävät opinnot

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Oppilas suunnittelee opettajan kanssa yhteistyössä haluamansa kaltaisen konsertin tai muulla tavalla toteutettavan lopputyön.

7. Kontrabasso

7.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Luonteva istuma- tai seisoma-asento
- Vasemman käden hyvä asento sekä joustavat asemanvaihdot asemissa I-II
- Vasemman käden tekniikan kehittäminen ohjelmiston vaatimustason mukaan
- Hyvä ote jousesta sekä saada jousilajeista toimiviksi detache ja legato
- Nuotinlukutaidon kehittäminen ohjelmiston vaatimustason mukaan
- Totutella pianosäestyksellisten, helppojen soolokappaleiden esittämiseen

Sisältö:

- Asteikkoja, kolmisointuja, etydejä sekä kappaleita kurssitutkintovaatimusten mukaisesti
- Prima vista- ja nuotinlukuharjoituksia
- Tutustuminen helposti löytyviin flageolettiäniin
- Viritysharjoituksia
- Totuttelemisen yhteissoittoon

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Laajentaa järjestelmällisesti otelaudan tuntemusta siten, että kaikki duurit ja melodiset mollit voidaan soittaa yhden oktaavin alueella
- Vasemman käden tekniikan kehittäminen asemissa I-V
- Jousitekniikan kehittäminen (detache, legato, martele ja staccato)
- Vibrato
- Nuotinlukutaidon kehittäminen ohjelmiston vaatimustason mukaan
- Taito virittää kontrabasso itsenäisesti
- Osallistua yhteissoittoon sekä tutustua orkesteristemmoihin

Sisältö:

- Asteikkoja, kolmisointuja, etydejä ja kappaleita kurssitutkintovaatimusten mukaisesti
- Jousiharjoituksia
- Vibratoharjoituksia
- Prima-vista harjoituksia
- Vaikeusasteeltaan sopivia orkesteristemmoja opettajan harkinnan mukaan

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- Laajentaa järjestelmällisesti otelaudan tuntemusta peukaloasemiin asti siten, että asteikoista E-, F-, G-, As- ja A-duurit sekä molleista e-, f-, fis-, g-, gis- ja a-mollit soitetaan kahdessa oktaavissa
- Vasemman käden tekniikan kehittäminen asemissa I-VII, totuttelemine peukalon käyttöön ja tutustuminen ensimmäisiin peukaloasemiin
- Jousitekniikan kehittäminen siten, että detache, legato, martele ja staccato jousilajeja kehitetään edelleen sekä spiccaton harjoittelu aloitetaan
- Vibraton hallinta
- Nuotinlukutaidon perushallinta
- Hyvä viritystaito
- Järjestelmällinen tutustuminen orkesterikirjallisuuteen
- Tutustuminen erilaisiin tyylikausiin
- Ohjelmiston vaatimustasoisten kappaleiden muodon ja fraseerauksen hallinta

Sisältö:

- Asteikkoja, kolmisointuja, etydejä ja kappaleita kurssitutkintovaatimusten mukaisesti
- Jousiharjoituksia (spiccaton harjoittelu aloitetaan, col legno, tremolo)
- Huiluäänet (luonnolliset sekä keinotekoiset)
- Vibratoharjoituksia
- Orkesteristemmoja

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Tutustua peukaloasemiin ja kehittää vasemman käden tekniikkaa ohjelmiston vaatimustason mukaan
- Jousitekniikan edelleen kehittäminen
- Tyyliisuuntien hallinta ohjelmiston vaatimustason mukaan
- Valmius luontevaan, taiteellisesti vivahteikkaaseen fraseeraukseen
- Valmius itsenäiseen musiikin kuunteluun sekä analyttiseen sävellysten opiskeluun
- Valmius itsenäiseen orkesterityöskentelyyn
- Kamarimusiikkivalmiuksien kehittäminen

Sisältö:

- Asteikkoja, kolmisointuja sekä perustekniikkaa vahvistavia ja syventäviä etydejä
- Peukaloaseman etydejä
- Jousitekniikkaa kehittäviä etydejä
- Kappaleita kurssitutkintovaatimusten mukaan
- Orkesteristemmoja
- Kamarimusiikkiteosten soittaminen

7.2. Kontrabasistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Kaksi erityylistä pienimuotoista sävellystä, jotka ovat eri sävellajeissa.
- Yksi duuri- ja yksi molliasteikko kolmisointuineen.
- Helppo prima vista –tehtävä.

Perusopintojen taso 2

- Kaksi erityylistä tai eri aikakautta edustavaa sävellystä tai yksi osa laajamuotoisesta teoksesta.
- Etydi, tai etydinomainen kappale tai sooloteos.

Omalle opettajalle:

- Yksi asteikko kahden oktaavin alueelta kolmisointuineen .
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perusopinnot taso 1 ohjelmistoa.

Perusopintojen taso 3

- Sävellyksiä eri aikakausilta.
- Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen, esim. sonaatti, konsertto tai sarja.
- Etydi, etydinomainen teos tai sooloteos.
- On suositeltavaa, että tasosuoritus sisältää yhteismusisointia.

Omalle opettajalle:

- Yksi asteikko kolmen oktaavin alueelta kolmisointuineen.
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perusopinnot taso 2 ohjelmistoa .

Syventävät opinnot

Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityyppisiä sävellyksiä eri aikakausilta.

- Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen. Konserttiin voi sisältyä continuo-osuus.
- Etydi tai etydinomainen kappale.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.

Omalle opettajalle:

- Yksi asteikko kolmen oktaavin alueelta kaikista asteikoista.
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perusopinnot taso 3 ohjelmistoa.

Harjoitettava ohjelmisto on kolminkertainen jokaisessa tasossa.

8. Lyömäsoittimet

8.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

- Hyvän soittoasennon hallinta
- Kapulaote
- Perustekniikkaharjoituksia käsille ja jaloille
- Säestysrytmiharjoituksia rummuille
- Nuotinluku- ja kirjoitustehtäviä
- Melodiaharjoituksia sekä asteikkoja ja kolmisointuja marimballa

Perusopintojen taso 2

- Perustekniikkaharjoituksia käsille ja jaloille
- Harjoitusmetodeja
- Säestysrytmiharjoituksia
- Prima vista-harjoituksia
- Vispilöiden soitto
- Improvisointi
- Kirjoitustehtäviä
- Pianosäestyksellisiä kappaleita marimballe, patarummuille ja pikkurummulle
- Asteikkoja ja kolmisointuja tason vaatimusten mukaisesti
- Patarumputekniikkaa
- Orkesterityöskentelyä erilaisissa orkestereissa

Perusopintojen taso 3

- Perustekniikkaharjoituksia käsille ja jaloille
- Harjoitusmetodeja
- Säestysrytmiharjoituksia
- Vispilöiden soitto
- Prima vista-harjoituksia
- Kirjoitustehtäviä
- Soolo-, filli- sekä tremoloharjoituksia
- Pianosäestyksellisiä kappaleita marimballe, patarummuille ja pikkurummulle
- Asteikkoja
- Improvisointi
- Orkesterityöskentelyä erilaisissa orkestereissa
- Patarumputekniikkaa
- Asteikkoja ja kolmisointuja tason vaatimusten mukaisesti

Syventävät opinnot

- Raajojen koordinaatioharjoituksia
- Soolo- ja filliharjoituksia
- Erilaiset tahtilajit
- Analyysi- ja transkriptioharjoituksia
- Orkesterityöskentelyä
- Etydejä ja pianosäestyksellisiä sävellyksiä mallet-soittimille
- Improvisointi
- Tutustuminen laajempiin teoksiin esim. konsertto ja sinfonia
- Säestysrytmiharjoituksia

8.2. Lyömäsoittajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Tason tavoitteet on suurimmalta osin saavutettu.
- Opettajan kanssa suunniteltu ohjelmisto on esitetty ja arvioitu.
- Taustaohjelmistoa on riittävästi ja monipuolisesti.

Perusopintojen taso 2

- Tason tavoitteet on suurimmalta osin saavutettu.
- Opettajan kanssa suunniteltu ohjelmisto on esitetty ja arvioitu.
- Taustaohjelmistoa on riittävästi ja monipuolisesti.

Perusopintojen taso 3

- Tason tavoitteet on suurimmalta osin saavutettu.
- Opettajan kanssa suunniteltu ohjelmisto on esitetty ja arvioitu.
- Taustaohjelmistoa on riittävästi ja monipuolisesti.

Syventävät opinnot

- Tason tavoitteet on saavutettu ja taustaohjelmisto on monipuolista.
- Oppilas on esittänyt suunnittelemansa lopputyön.

9. Piano

9.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Sisältö:

- Tavoitteellinen harjoittelu säännöllisesti ja usein vanhempien läsnäololla, tuella ja kannustuksella
- Kotona asianmukainen soitin (piano, tuoli, pedaali)
- Häiriöttömät harjoitteluolosuhteet kotona
- Ergonominen soittoasento
- Korvakuulolta soittaminen
- Nuotinlukutaito: G- ja F- avain, perusnuottiarvot, tauot
- Sävellajeihin tutustuminen
- Perussykkeen hahmottaminen
- Perustahtilajien hahmottaminen
- Perusdynamiikan hallinta
- Perussointuihin tutustuminen
- Yhteissoittoon tutustuminen
- Esiintymistaitojen harjoittelu
- Oppilaan itsearviointi

Perusopintojen taso 2

Sisältö:

- Oma-aloitteinen, itsenäinen harjoittelu
- Artikulaatio
- Balanssi, nyanssit, temponhallinta
- Kappaleen rakenteen hahmottaminen
- Tutustuminen eri tyylisuuntiin ja tyyliin
- Korvakuulolta soittaminen
- Sävellajituntemuksen laajentaminen
- Perustekniikan kehittäminen
- Sointutuntemuksen laajentaminen
- Yhteissoittotaitojen kehittäminen
- Esiintyminen ja siihen valmentautuminen
- Oppilaan itsearviointi

Perusopintojen taso 3

Sisältö:

- Oman harjoittelun suunnittelu ja kehittäminen sekä omien harjoitteiden kehittäminen
- Harjoittelun kohdistaminen vaikeisiin paikkoihin
- Suurien kokonaisuuksien jakaminen välitavoitteisiin harjoittelussa
- Huomion kiinnittäminen kehon huoltoon
- Kaikki sävellajit käytössä
- Balanssi: melodian esiintuominen soinnuissa
- Agogiikka ja tempon tietoinen vaihtelu, eri tempojen hallinta
- Fraseeraus
- Rakenteen hahmottaminen
- Yhteissoitossa vastuu pulssista ja sopeutuminen tilanteeseen
- Esiintyminen ja siihen valmentautuminen
- Eläytyminen esiintyessä
- Oppilaan itsearviointi

Syventävät opinnot

Sisältö:

- Kehon huolto: luonnollisen soittotavan edelleen kehittäminen, omiin soittoasentoihin liittyvien ongelmien tiedostaminen
- Omien harjoitusten kehittäminen haasteellisiin kohtiin
- Omaehtoinen ja itsenäinen harjoittelu
- Suurten kokonaisuuksien hallinta
- Kehittämistä vaativien asioiden tunnistaminen omasta soitosta
- Soinnin rakentaminen
- Sormijärjestyksen suunnittelu
- Rakenteen ilmentäminen
- Tyylin ymmärtäminen ja sisäistäminen
- Tempon ja pulssin muutokset
- Musiikin hengittäminen
- Polyrytmiikka
- Fraseeraus
- Itsenäinen yhteissoittokaverien etsiminen ja kokoonpanojen perustaminen
- Esiintyminen ja sen harjoittelu
- Pitkän ohjelman hallinta
- Keskittymisen ylläpitäminen
- Tilanteeseen soveltuvan ohjelmiston valinta

9.2. Pianistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopinnot 1

Suoritus: 3 eri tyylistä kappaletta

- kappaleet pyritään esittämään yhtenä kokonaisuutena

Taustaohjelmisto: Kolminkertainen soitettavaan ohjelmistoon nähden

Perusopinnot 2

Suoritus: 3 eri tyylistä kappaletta mahdollisuuksien mukaan kahdelta eri aikakaudelta

- voidaan esittää kahdessa osassa

Taustaohjelmisto: Vähintään 8 kappaletta kolmelta eri aikakaudelta (sis. barokkia, wieniläisklassista jne.).

Perusopinnot 3

Suoritus: 4 kappaletta sis. kolmea eri tyyliä, yhden kappaleista on oltava laaja/laajahko

- voidaan esittää kahdessa osassa

Taustaohjelmisto: Vähintään 8 kappaletta kolmelta eri aikakaudelta (myös barokkia ja /tai wieniläisklassista musiikkia). Ohjelmistossa on oltava kaksi laajaa kappaletta.

Syventävät opinnot

Suoritus: 4-6 kappaletta riippuen teosten laajuudesta

- kappaleiden on edustettava kolmea eri tyyliä
- voidaan esittää kahdessa osassa
- osa kappaleista on mahd. suorittaa esim. lukion musiikkidiplomin yhteydessä

Taustaohjelmisto: Vähintään 8 kappaletta kolmelta eri aikakaudelta (sisältäen väh. yhden barokki- tai wieniläisklassisen teoksen)

Asteikot, kolmisoinnut, kadenssit: kaikki sävellajit soitetaan sekä perusasteen että syventävien opintojen aikana. Asteikkoja ei soiteta tasosuoritusten yhteydessä vaan omalle opettajalle, samoin prima vista.

Ulkoasoittaminen: Tasosuorituskappaleet (soolot) pyritään soittamaan ulkoa. Kamarimusiikki soitetaan nuoteista.

VAPS: Soitetaan oman opettajan kanssa. Ohjelmisto sisältää 6 komppikappaletta, joista yksi valitaan itse suoritukseen. Vapaa säestys suoritetaan perusopintojen aikana

10. Saksofoni

10.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

- Oppilas tuntee soittimen rakenteen ja osaa tehdä puhdistustoimenpiteet
- Oppilas tekee harjoitteita, jotka tukevat ansatsin eli huuliotteen kehittymistä
- Oppilas pyrkii hyvään ja rentoon äänenmuodostukseen
- Hengitys-, artikulaatio- ja muita soitinkohtaisia harjoituksia tehdään opettajan kanssa sekä omatoimisesti
- Sormitukset ja nuottikuva tulevat tutuiksi
- Oppilaan kanssa tehdään sävelkorvaa kehittäviä harjoituksia
- Tutustutaan asteikkoihin ja aloitetaan niiden harjoittelu
- Tutustutaan prima vista –soittoon (suom. ensi näkemältä)
- Tutustutaan instrumentin ilmaisumahdollisuuksiin improvisoinnin keinoin

Perusopintojen taso 2

- Ansatsin kestävyys on kasvanut ja oppilas ymmärtää huulten asennon merkityksen äänenmuodostuksessa
- Oppilas ymmärtää ilmankäytön tärkeyden äänenmuodostuksessa
- Oppilas pyrkii säätelemään ilmavirran nopeutta soittaessaan instrumentin eri rekistereistereistä
- Oppilas oppii käyttämään selkeää ja tyylinmukaista artikulaatiota
- Oppilas hallitsee sormitukset ja nuottikuvan omalla äänialallaan
- Jatketaan asteikkoharjoittelua
- Harjoitellaan prima vista –soittoa
- Improvisoidaan yhdessä opettajan kanssa, tehdään sävellysharjoituksia
- Teknologian käyttö (esim. oman soiton äänittäminen) soitonharjoittelun ja itsearviointin välineenä on vakiintunut sekä tunneilla että kotona

Perusopintojen taso 3

- Artikulaatioiden käyttö monipuolistuu
- Pidemmät fraasit tulevat tutuiksi ja oppilas toteuttaa monipuolisesti erilaisia esitysmerkintöjä
- Tutustutaan vibraton käyttämiseen
- Syvennetään asteikko-osaamista ja laajennetaan äänialaa
- Prima vista –soitto on sujuvaa
- Improvisointia harjoitellaan monipuolisesti
- Oppilas osaa omatoimisesti käyttää ja etsiä erilaisia teknologisia välineitä, laitteita ja tallenteita, ja käyttää niitä soittoharjoittelunsa apuna

Syventävät opinnot

- Äänenlaatu on tasainen ja puhdas
- Artikulaatio on selkeää ja oppilas hallitsee eri musiikkityyleille tyypilliset artikulaatiotavat
- Fraseeraus on luontevaa ja oppilas pyrkii löytämään sekä toteuttamaan omia tulkintojaan kappaleissa
- Oppilas hallitsee vibraton ja osaa käyttää sitä tyylinmukaisesti
- Oppilas syventää edelleen asteikko-osaamistaan
- Oppilas hallitsee isoja kokonaisuuksia
- Improvisointitaitoja syvennetään monipuolisesti oppilaan oman kiinnostuksen mukaan
- Oppilas osaa omatoimisesti käyttää ja etsiä erilaisia teknologisia välineitä ja laitteita

10.2. Saksofonistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Perusopintojen taso 2

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Perusopintojen taso 3

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Syventävät opinnot

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Oppilas suunnittelee opettajan kanssa yhteistyössä haluamansa kaltaisen konsertin tai muulla tavalla toteutettavan lopputyön.

11. Sello

11.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Soittimeen tutustuminen
- Soiton puhtaus ja sujuvuus
- Ensimmäisessä ja puoliasemassa soitto sekä helpoimmat venytysotteet
- Helpoimmat nyanssit kuten forte ja piano
- Jousitustavoista detaché ja legato
- Konserttivalmiudet (lavakäyttäytyminen, alku- ja loppukumarrukset, soittamisen ilo ja toisten kannustaminen)

Sisältö:

- Duuri- ja molliasteikot kolmisointuineen tason 1 mukaisesti
- Soittotekniikan alkeita kuten trilliharjoituksia ja jousikädelle erilaisia jousen käyttötapoja (detaché ja legato, staccato)
- Helppoja pianosäestyksellisiä kappaleita
- Nuotinlukutaito ensimmäisessä ja puoliasemassa
- Opettajan mallista soittaminen
- Omien pienten melodioiden keksiminen (improvisoinnin alkeet)

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Asemanvaihdot (toinen-, kolmas- ja neljäs asema)
- Vibraton alkeet
- Äänen kvaliteetin huomioiminen
- Dynamiikan laajentaminen
- Jousitustavoista staccato ja martelato
- Helpoimmat kaksoisäänet, akordit ja flageoletit
- Yhteissoitto ryhmissä tai orkesterissa
- Konserttivalmiudet (virheiden ohittaminen, lavakäyttäytyminen)

Sisältö:

- Duuri- ja molliasteikot kolmisointuineen tason 2 mukaisesti
- Nuotinlukutaito opituissa uusissa asemissa
- Etydejä/ harjoituksia tekniikan kehittämiseen
- Pianosäestyksellisiä kappaleita sekä vaikeustasoltaan sopivaa yhteismusiikkiohjelmistoa
- Improvisaatioharjoituksia
- Kotiharjoittelun määrän asteittainen lisääminen

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- Kaikki asemanvaihdot, uutena peukaloasema
- Otelauta tutuksi mm. riittävällä asteikkosoitolla, sävelpuhtauden korostaminen
- Jousitustapoja monipuolistettava ja edelleen kehitettävä
- Uutena jousitustapana spiccato
- Musiikin teknisen osaamisen ohella edelleen tasapuolisesti huomioitava yhä enemmän musiikin tekemisen muut osa-alueet kuten fraseeraus, nyansointi, agogiikka, äänen kvaliteetti yms.
- Vibrato
- Yhteismusisoinnin jatkuva kehittäminen
- Konserttivalmiudet (mm. eläytyminen, rohkeus, esiintymisjännityksen hallinta)

Sisältö:

- Duuri- ja molliasteikot kolmisointuineen kolmen oktaavin alueelta
- Tutustutaan eri nuottiavaimilla soittamiseen (G-avain ja C-avain)
- Etydejä nuotinluvun edelleen kehittämiseen ja jousikäden hiomisharjoituksia sekä vasemman käden asemanvaihto-, motoriiikka- ja vibratoharjoituksia
- Vaatimustasoltaan sopivien sonaattien, konserttojen, pienimuotoisten kappaleiden ja kamarimusiikkiteosten soittaminen
- Kotiharjoittelu säännöllistä ja tavoitteellista
- Klassisen musiikin kuuntelu ja konserteissa käynti

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Kaikki sellon asemat eli otelauta tutuksi
- Jousitekniikan ja vibraton jatkuva monipuolistaminen
- Eri tyyliuuntien ja tarvittavien soittotekniikoiden hallinta
- Kyky itsenäiseen musiikin kuunteluun ja analyttiseen sävellysten opiskeluun
- Valmius luontevaan ja taiteellisesti vivahteikkaaseen musiikin tekemiseen
- Laajempien kamarimusiikkivalmiuksien omaksuminen
- Konserttivalmiudet (pitkän ohjelman hallinta, keskittymisen ylläpitäminen ja tilanteeseen sopivan ohjelmiston valinta)

Sisältö:

- Monipuolinen perustekniikkaa vahvistava ja syventävä ohjelmisto
- Tutustuminen J. S. Bachin soolosellosarjoihin
- Tyyliuuntien opiskelu kuuntelemalla ja ohjelmistoa soittamalla
- Vaatimustasoltaan sopivien sello- ja kamarimusiikkiteosten soittaminen
- Klassisen musiikin kuuntelu ja konserteissa käynti edelleen tärkeä osa opiskelua
- Luovia taitoja voi myös kehittää tekemällä esim. konserttiarvostelu oppilasilloista ja osallistumalla oman loppukonsertin ohjelmiston valintaan sekä suunnitella itse konserttinsa käsiohjelma/mainos.

11.2. Sellistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Kaksi erityylistä pienimuotoista sävellystä, jotka ovat eri sävellajeissa
- Etydi, etydinomainen kappale tai sooloteos

Omalle opettajalle:

- Yksi duuri- ja yksi molliasteikko kolmisointuineen
- Helppo prima vista –tehtävä

Perusopintojen taso 2

- Kaksi erityylistä tai eri aikakautta edustavaa sävellystä tai yksi osa laajamuotoisesta teoksesta
- Etydi, tai etydinomainen kappale tai sooloteos

Omalle opettajalle:

- Yksi asteikko kahden oktaavin alueelta kolmisointuineen
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan taso 1 ohjelmistoa

Perusopintojen taso 3

- Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityylyisiä sävellyksiä eri aikakausilta
- Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen, esim. sonaatti, konsertto tai sarja
- Etydi, etydinomainen teos tai sooloteos
- On suositeltavaa, että tasosuoritus sisältää yhteismusisointia

Omalle opettajalle:

- Yksi asteikko kolmen oktaavin alueelta kolmisointuineen
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan taso 2 ohjelmistoa

Syventävät opinnot

- Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityylyisiä sävellyksiä eri aikakausilta.
- Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen.
- Yhden sävellyksistä tulee olla soolosävellyys esim. osa Bachin soolosellosarjasta.
- Konserttiin voi sisältyä continuo-osuus.
- Etydi tai etydinomainen kappale.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.

Omalle opettajalle:

- Yksi asteikko kolmen tai neljän oktaavin alueelta kaikista asteikoista
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan taso 3 ohjelmistoa

Harjoitettava ohjelmisto on kolminkertainen jokaisessa tasossa.

12. Sähköbasso

12.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Näppäilytekniikan ja äänenmuodostuksen perusteiden hallinta
- Helppojen otteiden hallinta I-2 asemassa
- Kyky soittaa melodiaääni selkeästi säestyksellä erottuen
- Kyky virittää soitin
- Nuotinlukutaito I asemassa
- Tutustuminen sähköbassoon bändisoittimena

Sisältö:

- Tasonmukaisten kappaleiden soittaminen
- Asteikko ja sointuharjoitukset
- Melodia/säestysharjoituksia sekä asteikkoja ja kolmisointuja
- Nuotinlukuharjoituksia
- Helppoja säestysharjoituksia
- Viritysharjoituksia
- Yhteissoitto
- Esiintymiset

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Näppäilytekniikan edelleen kehittäminen
- Helppojen asemanvaihtojen hallinta
- Legatosoiton perusteiden hallinta
- Nuotinluvun perushallinta I-V asemassa
- Asteikkojen (1 oktaavi) ja kadenssin I-IV-V hallinta tavoitteiden mukaisissa sävellajeissa
- Taito virittää sähköbasso itsenäisesti
- Taito säestää helppoja sointumerkkejä käyttäen

Sisältö:

- Tasonmukaisten kappaleiden soittaminen
- Asteikkoharjoituksia
- Helppoja legatoharjoituksia
- Prima vista tehtäviä
- Melodia- ja säestysharjoituksia, asteikkoja ja kadensseja
- Säestyskappaleita blues, pop ja jazz
- Yhteissoitto
- Esiintymiset

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- Perusnäppäilytekniikan ja -äänenmuodostuksen hallinta
- Otetekniikan monipuolinen hallinta
- Nuotinlukutaidon ja koko otelaudan käytön perushallinta
- Hyvä viritystaito
- Tutustuminen eri tyylikausiin ja tyyllilajeihin
- Pienimuotoisten teosten muodon hallinta
- Fraseerauksen hallinta
- Sävellajien hallinta
- Säestystehtävien hallinta sointumerkeistä (sis. walking bass)

Sisältö:

- Eri tyylikausia edustavien sävellysten soittaminen
- Monipuolista näppäilytekniikkaa, äänenmuodostustapaa ja asemanvaihtoa sisältävien teosten, etydien ja harjoitusten soittaminen
- Asteikot (2 oktaavia) ja kadenssi I-IV-V kaikissa sävellajeissa
- Säestys- ja bändikappaleiden soittaminen blues, pop, jazz, funk ja disco
- Esiintyminen

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Ohjelmiston edellyttämien soittotekniikoiden ja tyyliuuntien hallinta
- Kyky itsenäiseen musiikin kuunteluun
- Monipuolinen soittotapojen hallinta
- Laajamuotoisten teosten muodon hallinta
- Kyky luontevaan ja vivahteikkaaseen fraseeraukseen
- Kyky itsenäiseen säestystyöskentelyyn

Sisältö:

- Monipuolinen, perustekniikkaa vahvistava ja syventävä ohjelmisto
- Tyyliuuntien opiskelu kuuntelemalla ja ohjelmistoa soittamalla
- Erilaisia soittotapoja ja tekniikkalajeja mm. plektran kanssa soitto, peukalon käyttö funk soitossa.
- Ohjelmistonmukaisten laajamuotoisten teosten analysointi ja opiskelu
- Säestys- ja bändikappaleiden soittaminen
- Esiintyminen

12.2. Sähköbasistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Kun opettaja toteaa oppilaan omaksuneen riittävän monipuolisesti opetussuunnitelman tavoitteissa mainittuja taitoja
- Oppilaan harjoittelema ohjelmisto on laaja ja monipuolinen ja se sisältää erilaisia etydeitä ja kappaleita
- Oppilas on esiintynyt vähintään neljä kertaa (sis. bändisoiton)

Perusopintojen taso 2

- Kun opettaja toteaa oppilaan omaksuneen riittävän monipuolisesti opetussuunnitelman tavoitteissa mainittuja taitoja
- Oppilaan harjoittelema ohjelmisto on laaja ja monipuolinen
 - etydeitä, joista osa mielellään uusissa sävellajeissa
 - kappaleita, eri tyyllilajeista (blues, pop, jazz, iskelmä)
- Oppilas on esiintynyt vähintään neljä kertaa (sis. bändisoiton)

Perusopintojen taso 3

- Kun opettaja toteaa oppilaan omaksuneen riittävän monipuolisesti opetussuunnitelman tavoitteissa mainittuja taitoja
- Oppilaan harjoittelema ohjelmisto on laaja ja monipuolinen
 - etydeitä, joista osa mielellään uusissa sävellajeissa, tahtilajeissa ja tyyllilajeissa
 - kappaleita, eri tyyllilajeista (blues, pop, jazz, iskelmä, funk, disco)
- Oppilas on esiintynyt vähintään neljä kertaa (sis. bändisoiton)

Syventävät opinnot

Oppilas suunnittelee opettajan kanssa yhteistyössä haluamansa kaltaisen konsertin tai muulla tavalla toteutettavan lopputyön.

13. Vapaasäestyspainoitteinen piano

13.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Pianonsoiton perustaitojen haltuun ottaminen.
- Soitetaan perinteistä pianon alkeismateriaalia ja tutustutaan vapaaseen säestykseen.

Sisältö:

- Kotona asianmukainen soitin (piano, tuoli, pedaali) ja harjoitteluolosuhteet
- Ergonominen soittoasento
- Korvakuulolta soittaminen, improvisointi ja pienten sovitusten teko
- Sävellajeihin ja sointuihin tutustuminen
- Perusrhythmien hahmottaminen ja hallinta
- Oppilas kykenee säestämään yksinkertaisia kappaleita
- Perusdynamiikan hallinta
- Nuotinlukutaito: G- ja F- avain, perusnuottiarvot, tauot

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Pianonsoiton perustekniikan kehittäminen
- Helppojen säestystehtävien hallinta

Sisältö:

- Musiikillisten rakenteiden hahmottaminen
- Tutustuminen eri tyylilajeihin
- Rytmiiikan hallinnan kehittäminen ja perus-säestystyylien hallinta
- Sävellajituntemuksen ja sointutuntemuksen laajentaminen
- Perustekniikan kehittäminen ja musiikillisten aspektien ymmärtäminen kuten balanssi, nyanssit, artikulaatiot
- Nuotinlukutaidon kehittäminen, niin G- ja F-avaimelta kuin sointumerkeistäkin.
- Korvakuulolta soittaminen, sekä soinnuttamisen alkeet
- Sovittamistaitojen karttuminen, myös improvisointi ja säveltäminen mukana opinnoissa

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- Pianonsoiton perustekniikan hallitseminen
- Valmiudet säestää yleisimpiä tyylejä myös melodiaa mukana soittaen
- Soinnuttamisen perusteiden hallinta
- Improvisointi, säveltäminen ja sovittaminen osana opintoja
- Sujuva nuotinlukutaito
- Oman musiikillisen persoonan kehittäminen

Sisältö:

- Omien vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen ja kehittäminen harjoittelussa
- Kyky tuottaa yhtä aikaa melodiaa ja harmoniaa sekä balanssin hallinta
- Rytmin ja tempon käsittelyn taidot syvenevät (myös kolmimuunteisuus)
- Tyylinmukainen fraseerauksen käyttö
- Kaikkien sävellajien käyttäminen ja kaikkien sointujen tunteminen ja hallitseminen
- Soinnutustaitoja syvennetään (mm. korvaavat soinnut, välidominantit)
- Hyvä nuotinlukutaito (myös klassisen pianon ohjelmisto käyttö osana opintoja)
- Tunnistetaan ja tunnetaan musiikilliset rakenteet ja tuotetaan niitä myös itse
- Musiikkiin eläytyminen ja itseilmaisu
- Oppilaan itsearviointi

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Muusikkouden syventyminen ja monipuolisten pianististen taitojen hallinta
- Tutustuminen monipuolisesti musiikkiin ja omien kiinnostuksen kohteiden mukaisesti osaamisen syventäminen

Sisältö:

- Pianonsoiton tekniikan edelleen kehittäminen, soitossa teknistä varmuutta
- Hyvät harjoittelutaidot ja itseohjautuvuus
- Kyky suunnitella ja hallita suurempia kokonaisuuksia
- Hyvän keskittymiskyvyn ja esiintymistaitojen vakiintuminen
- Monipuoliset soinnutustaidot, myös kolmimuunteisuuden ja laajempien harmonioiden hallinta
- Muotorakenteiden hahmottaminen ja ymmärtäminen
- Rytmin ja pulssin vakiintunut hallinta
- Musiikinluomisen harjaantuminen improvisoiden, säveltäen ja sovittaen
- Tyylien tuntemus (myös klassinen perinne)
- Transponointitaidon kehittäminen
- Osataan tuottaa monipuolista pianotekstuuria, säestysrytmiikkaa myös melodiaa tuottavassa kädessä
- Oman soittajaidentiteetin löytäminen

13.2. VAPS-pianistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- 3 eri tyylistä kappaletta ja yksinkertaisen laulun säestäminen kadenssisoinnuilla perussykettä ilmentäen
- Taustaohjelmistossa 12 kappaletta, joista ainakin 3 on vapaa säestys ohjelmistoa
- 4 asteikkaa murtokolmisoituineen ja kadensseineen

Perusopintojen taso 2

- 3 eri tyylistä kappaletta vähintään kahdelta eri aikakaudelta ja yksi ennalta valmisteltu säestystehtävä
- Hallitaan vähintään 6 säestystyyliä/-kuvioita, kuten humppa, valssi, beat, murtosointu
- Taustaohjelmistossa 12 kappaletta sisältäen 3-6 säestyskappaletta ja pianolle läpisävellettyjä kappaleita
- 8 asteikkoa
- Perussointutehjojen hallintaa vaativa soinnutustehtävä

Perusopintojen taso 3

- 2-4 kappaletta eri tyylikausia edustaen, sekä 3-5 kappaleen valmisteltu kevyen musiikin ohjelma, joista vähintään kaksi on melodian kanssa soitettavia ja vähintään yksi yhteismusisointi/säestystehtävä.
- Taustaohjelmassa vähintään 15 eri tyyliuuntia edustavaa kappaletta, joista vähintään 5 edustaa läpisävellettyä triditiota ja joista yhden on oltava laajamuotoinen (klassinen musiikki).
- Prima vista –tehtävä: Annetun kappaleen säestäminen reaalisointumerkeistä. Oppilaan oletetaan sointujen hallinnan lisäksi tunnistavan ja tuottavan kappaleeseen sopivan säestyksen. Tehtävä vastaa vaikeustasoltaan ohjelmiston helpoimpia kappaleita.
- Korvakuulotehtävä: Tutun, helpon laulun säestäminen helpossa sävellajissa.
- Soinnutustehtävä: Tehtävä mahdollistaa soinnuttamisen käyttämällä perustehtöjen lisäksi niiden korvaavuuksia.
- Loput asteikot murtokolmisoituineen ja kadensseineen, sekä kromaattinen asteikko.

Syventävät opinnot

- 5-10 kappaleen valmisteltu kevyen musiikin ohjelma, joissa on myös melodian kanssa soitettavia kappaleita. Ohjelmaan kuuluu myös vähintään yksi yhteismusisointikappale. Ohjelma voi painottua tiettyyn musiikin tyyliuuntaan.
- 1-3 kappaletta perinteistä pianorepertuaaria riippuen teosten laajuudesta ja oppilaan suuntautumisesta
- Yhteensä valmisteltuja kappaleita tulee olla vähintään 8.
- Taustaohjelmisto vähintään kaksinkertainen riippuen oppilaan suuntautumisesta, taustamusiikissa tulee olla laajasti eri tyyliuuntia edustettuina.
- Soinnutustehtävä, korvakuulotehtävä, transponointitehtävä, diatoninen kvinttikierro

KAIKISSA TASOSUORITUKSISSA asteikot, soinnutustehtävät, korvakuulotehtävät, prima vista yms. soitetaan omalle opettajalle.

ULKOASOITTAMINEN: Tasosuorituskappalet (soolot) pyritään soittamaan ulkoa, mutta suorituksen tekeminen ei saa kaatua siihen, jos oppilas ei esim. opi kappaletta/kappaleita ulkoa. Kamarimusiikki soitetaan nuoteista.

14. Vaskipuhaltimet: trumpetti, käyrätorvi, baritonitorvi, pasuuna, tuuba

14.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

- Oppilas tuntee soittimen rakenteen ja osaa huolehtia siitä sekä tehdä soittimelleen pienet huolto- ja puhdistustoimenpiteet.
- Tutustutaan erilaisiin hengitys-, artikulaatio- ja muihin soitinkohtaisiin harjoituksiin.
- Sormitukset/vedot ja nuottikuva tulevat tutuiksi.
- Oppilas oppii perusnyanssit eli äänenvoimakkuuden vaihtelut.
- Tutustutaan perussykkeeseen ja sävellajeihin.
- Soitetaan helppoja kappaleita sisältäen perustekniikoita ja rytmikuvioita.
- Tutustutaan improvisointiin ja prima vista –soittoon (suom. ensi näkemältä).

Perusopintojen taso 2

- Tutustutaan sävelkorvaa kehittäviin harjoituksiin.
- Ansatsin kestävyys on kasvanut ja oppilas ymmärtää jo huulten asennon sekä ilmankäytön tärkeyden äänenmuodostuksessa.
- Ääniala on laajentunut ja oppilas osaa jo sormitukset/ vedot/ nuottikuvan omalla äänialallaan.
- Oppilas pyrkii toteuttamaan soitossaan musiikillisia sisältöjä, esim. nyanssit, aksentit ja esitysmerkinnät.
- Soitetaan jo hieman laajempia kappaleita, jotka sopivalla tavalla tukevat oppilaan kehitystä mm. soittokestävyudessa ja keskittymiskyvyssä.
- Harjoitellaan prima vista –soittoa, improvisointia sekä jatketaan sävellajeihin tutustumista.
- Tutustutaan soittoharrastusta tukevaan teknologian käyttöön oppilaan kiinnostuksen mukaan.

Perusopintojen taso 3

- Hengitys- ja puhallustekniikka kehittyy sekä artikulaatioiden käyttö monipuolistuu. Oppilas toteuttaa myös monipuolisesti erilaisia esitysmerkintöjä.
- Syvennetään sävellaji- ja asteikko-osaamista sekä laajennetaan äänialaa soittimen ominaisuudet huomioiden. Tutustutaan transponointiin ja/tai eri nuottiavaimiin oppilaan tason ja kiinnostuksen mukaan.
- Harjoitellaan entistä laajempia kappaleita eri tyyllilajeista ja kulttuureista
- Prima vista –soitto on sujuvoitunut ja improvisointia harjoitellaan monipuolisesti oppilaan oman kiinnostuksen mukaan
- Oppilaan vertaisarviointitaidot ovat jo vahvistuneet.
- oppilas osaa omatoimisesti käyttää ja etsiä erilaisia teknologisia välineitä, laitteita ja tallenteita, ja käyttää niitä soittoharjoittelunsa apuna.

Syventävät opinnot

- Oppilaan äänenlaatu on jo suhteellisen tasainen ja puhdas. Soinnin väri säilyy mahdollisimman hyvin jo samankaltaisena koko laajentuneen äänialan läpi.
- Artikulaatio on selkeää ja oppilas hallitsee eri musiikkityyleille tyypilliset artikulaatiotavat. Fraseeraus on luontevaa ja oppilas pyrkii löytämään sekä toteuttamaan omia tulkintojaan kappaleissa. Oppilas hallitsee jo suurempia kokonaisuuksia.
- Oppilas syventää ja laajentaa edelleen sävellaji- ja asteikko-osaamistaan
- Improvisointitaitoja syvennetään monipuolisesti oppilaan oman kiinnostuksen mukaan
- oppilas osaa omatoimisesti käyttää ja etsiä erilaisia teknologisia välineitä ja laitteita oman kiinnostuksen mukaan.

14.2. Vaskipuhaltajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Perusopintojen taso 2

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla vähintään neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Perusopintojen taso 3

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla vähintään neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

Syventävät opinnot

- Tavoitetaulun sisältö on suurimmalta osin hallinnassa
- Esiintymisiä tulee olla vähintään neljä (sis. kamuryhmien ja orkestereiden esiintymiset)
- Palautetta on saatu kahdesta eri esiintymistilanteesta joltain muulta kuin omalta opettajalta

15. Viulu ja alttoviulu

15.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- hyvä soittoasento, oikean ja vasemman käden otteet
- jousitustavoista detaché ja legato
- erilaiset sormiryhmittelyt sävelajista riippuen
- soiton puhtaus ja sujuvuus
- helpoimmat nyanssit kuten forte ja piano
- säännöllinen harjoittelu, yhteistyö kodin kanssa
- yhteissoiton alkeet ja harjoittelu säestäjän kanssa
- esiintymiset

Sisältö:

- yksi- ja kaksioktaavisia duuri- ja molliasteikkoja kolmisointuineen tason 1 mukaisesti
- tekniikan alkeita erilaisten harjoitusten ja pienten etydien muodossa
- helppoja pianosäestyksellisiä kappaleita
- nuotinlukutaito ensimmäisessä asemassa
- improvisoinnin alkeet

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- asemanvaihdot: toinen ja kolmas asema
- vibrato
- äänen kvaliteetin huomioiminen
- dynamiikan laajentaminen
- jousitustapojen ja jousilajien laajentaminen
- helpoimmat kaksoisäänet, akordit ja flageoletit
- yhteissoitto orkesterissa ja pienryhmissä

Sisältö:

- kaksioktaavisia duuri- ja molliasteikkoja kolmisointuineen tason 2 mukaisesti
- nuotinlukutaito opituissa uusissa asemassa
- etydejä tekniikan kehittämiseen
- pianosäestyksellisiä erityyppisiä kappaleita, myös laajamuotoisia
- improvisoinnin kehittäminen

Perusopintojen taso 3

Tavoitteet:

- konserttivalmiudet (eläytyminen, rohkeus, esiintymisjännityksen hallinta)
- asemanvaihtojen kehittäminen edelleen, mm. neljäs, viides ja kuudes asema
- kaksoisäänet, akordit
- vibraton kehittäminen
- jousilajien ja jousitustapojen monipuolistaminen ja kehittäminen edelleen
- fraseeraus, nyanssointi, agogiikka, äänen kvaliteetti
- yhteismusisoinnin jatkuva kehittäminen
- itsenäinen harjoittelu
- aktiivinen viulumusiikin ja muun klassisen musiikin kuuntelu, konserteissa käynti

Sisältö:

- duuri- ja molliasteikkoja kolmisointuineen kolmessa oktaavissa tason 3 mukaisesti
- kaksoisääniasteikot tason 3 mukaisesti
- monipuolisia etydejä ja harjoituksia jousikäden ja vasemman käden tekniikan hiomiseen
- vaatimustasoltaan sopivien sonaattien, konserttojen, pikkukappaleiden ja kamarimusiikkiteosten soittaminen

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- konserttivalmiudet (pitkän ohjelman hallinta, keskittyminen, tilanteeseen sopivan ohjelmiston valinta)
- eri tyylisuuntien ja tarvittavien soittotekniikoiden hallinta
- kaikissa asemissa soitto
- jousitekniikan jatkuva monipuolistaminen
- oma ilmaisu, tulkinta ja tekniset valmiudet toteuttaa niitä

Sisältö:

- duuri- ja molliasteikot kolmi- ja nelisointuineen kolmessa oktaavissa syventävien opintojen tason mukaisesti
- lisää kaksoisääniasteikkoja
- monipuolinen, perustekniikkaa vahvistava ja syventävä ohjelmisto
- vaatimustasoltaan sopivien viulu- ja kamarimusiikkiteosten soittaminen
- laajamuotoisten teosten omaksuminen

15.2. Viulistien ja alttoviulistien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- kaksi pientä erityylistä kappaletta
- etydi
- kaksioktaavinen duuriasteikko ja yksioktaavinen molliasteikko kolmisointuineen
- helppo prima vista -tehtävä
- etydin, asteikkojen ja prima vista -tehtävän näyttö omalle opettajalle

Perusopintojen taso 2

- kaksi erityylistä kappaletta, joista toinen laajamuotoinen
- etydi
- kaksioktaavinen asteikko kolmisointuineen
- prima vista -tehtävä
- etydin, asteikkojen ja prima vista -tehtävän näyttö omalle opettajalle

Perusopintojen taso 3

- kaksi erityylistä kappaletta, joista toinen laajamuotoinen
- etydi
- kolmioktaavinen asteikko kolmisointuineen ja kaksoisääniasteikko
- prima vista -tehtävä
- etydin, asteikkojen ja prima vista -tehtävän näyttö omalle opettajalle

Syventävät opinnot

- oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa konsertin, joka sisältää erityylisiä sävellyksiä eri aikakausilta
- yksi teoksista laajamuotoinen, esim. konsertin ensimmäinen, tai toinen ja kolmas osa
- yksi teoksista sooloteos tai esim. sonaatin kaksi osaa
- yksi pienimuotoisempi kappale
- etydi tai etydinomainen kappale
- on suositeltavaa, että suoritus sisältää yhteismusisointia
- kolmioktaavinen asteikko kolmisointuineen ja nelisointuineen sekä kaksoisääniasteikko
- prima vista -tehtävä
- etydin, asteikkojen ja prima vista -tehtävän näyttö omalle opettajalle

Harjoitettava ohjelmisto on kolminkertainen jokaisessa tasossa.

16. Yksinlaulu

16.1. Tavoitteet

Perusopintojen taso 1

Tavoitteet:

- Oppilaan äänialan saattaminen tasaisesti soivaksi alhaalta ylös ja ylhäältä alas n 1 ½ oktaavia.
- Fraasikokonaisuuksien tajuaminen
- Tekstin tulkinnallinen tajuaminen
- Lavakäyttäytymisen perusasioiden hallinta
- Selkeä artikulointi (suomi, ruotsi, saksa ja italia)
- Intonaatio

Sisältö:

- Lauluasento: Seisominen, ryhti
- Rentous / tuki
- Hengitys / tuki
- Äänenavaus ja sijoitusharjoituksia
- Viikottaiset laulajien säästystunnit
- Esiintymiset
- Laulamisen ilo!

Perusopintojen taso 2

Tavoitteet:

- Oppilaan äänialan laajentaminen
- Fraseerauksen ja artikuloinnin edelleen kehittäminen
- Äänen sävyjen käyttäminen tulkinnallisina keinoina
- Fraasikokonaisuuksien tajuaminen
- Esiintymistaito
- Intonaatio ja rytminkäsittely

Sisältö:

- Laulutekniikkaharjoituksia (hengitys, tuki, sijoitus, nyanssit)
- Laulujen analysointi (teksti, melodia, rytmi) opettajan kanssa
- Eri kielten lauluja (mm. suomi, ruotsi, saksa ja italia)
- Eri musiikkityylien kuuntelua
- Nuotinluvun hallinta
- Vaccai-vokaliisit
- Laulamisen ilo!

Syventävät opinnot

Tavoitteet:

- Äänialan edelleen laajentaminen
- Äänen eri voimakkuuksien hallinta (forte, mezza voce, pianissimo)
- Hengityksen edelleen kehittäminen

- Lavakäyttäytymisen harjoittaminen
- Konserttiohjelman suunnittelu
- Persoonallisuus laulussa
- Eri aikakausien laulumusiikin tuntemus

Sisältö:

- Laulutekniikkaharjoituksia (hengitys, tuki, äänen sijoitus)
- Laulujen analysointia (teksti, melodia ja rytmi)
- Eri kielten lausumisharjoituksia ja tutustuminen muihin kieliin mm. espanja, ranska, norja
- Eri laulajien ja musiikkityylien kuuntelua, katselua ja analysointia
- Erilaisia tekniikkalajeja esim glissando ja staccato
- Säestystunneilla muiden laulajien kuuntelu ja ohjelmiston laajentaminen
- Vaccai-vokaliisit
- Laulamisen ilo!

Kaikille yhteinen opetussisältö

- Toteutamme oppilaiden kanssa yhteisiä esiintymisiä erilaisissa tilaisuuksissa ja vaihtelevilla teemoilla. Näitä ovat esimerkiksi oppilastyönä toteutetut oopperat, teemakonsertit kuten Suomi 100 vuotta, joulukonsertit sekä musikaalit.
- Kuoro: Valmistamme vuosittain eriteemaisia kuoroesityksiä.

16.2. Laulajien tasolta toiselle siirtymisen näytöt

Perusopintojen taso 1

- Yksi laulu tai aaria renessanssin tai barokin ajalta.
- Yksi laulu 1700- ja 1800-lukujen keskeisestä ohjelmasta.
- Yksi suomalainen laulu.
- Ohjelma pyritään esittämään ulkoa.

Taustaohjelmisto:

- Vähintään kaksi laulua tai aaria renessanssin ja barokin ajalta alkukielellä.
- Vähintään 3-4 laulua 1700- ja 1800-lukujen keskeisestä ohjelmistosta alkukielellä.
- Vähintään kymmenen suomalaista laulua ja kansanlaulua suomen tai ruotsin kielellä.
- Ohjelmistoon voidaan liittää ns. kevyttä musiikkia kuten esim. laulelmia, iskelmiä jne opettajan harkinnan mukaan.

Perusopintojen taso 2

- Yksi lautakunnan valitsema Vaccain vokaliisi (Ib,Iib,V,VII ja VIIa)
- Yksi laulu tai aaria renessanssin tai barokin ajalta.
- Kaksi laulua 1700- ja 1800-lukujen keskeisestä ohjelmistosta.
- Toinen lauluista voi myös olla uudempaa laulutuotantoa.
- Kaksi suomalaista laulua, joista toinen laulu suomen ja toinen ruotsin kielellä.
- Ohjelma esitetään ulkoa paitsi Vaccain vokaliisi.

Taustaohjelmisto:

- Vaccain viisi vokaliisia ja vähintään 20 laulua.
- Ohjelmistoon voidaan liittää myös kevyttä musiikkia kuten esim. laulelmia, iskelmiä jne.

Laulun 1/1 perusopintojen taso:

- Peruskurssit voi suorittaa myös yhtenä kurssina, jolloin ohjelmiston laajuus on 30 laulua ja kurssin suoritus sama kuin perusopintojen taso 2.

Syventävät opinnot:

- Vaccain vokaliisi n:o XV
- Yksi laulu tai aaria renessanssin tai barokin ajalta.
- Yksi laulu 1700- ja 1800-lukujen keskeisestä ohjelmistosta.
- Yksi myöhäisromanttinen, impressionistinen tai vielä uudemman tyylinen laulu.
- Yksi aaria tai laulu esim. oratorio-, ooppera-, operetti- tai musikaaliaariaa alkukielellä.
- Vähintään kolme pohjoismaista laulua alkukielellä, ei suomalaista.
- Kolme suomalaista laulua, näistä vähintään yksi laulu suomen kielellä ja yksi ruotsin kielellä, mikäli pohjoismainen laulu ei ole ruotsinkielinen.

Taustaohjelmisto:

- Vähintään 40 laulua